

The Ancient Origin of Chanukah? – Avodah Zarah 8a

Rabbi Jonathan Ziring: jjziring@migdalahatorah.org

1. The Ancient 8 Day Holiday of Adam HaRishon

- Read the Mishna and Gemara on 8a about the pagan holidays and the origin from the time of Adam.
- What holiday does it remind you of? Why?
- See the first chapter of Rambam Hilchot Avodat Kochavim. How is this connected to the above?

2. Misha Bikkurim

- See the Mishna in Bikkurim 1:6.
  - What is strange about using Chanukah as a date for Bikkurim.
  - Why might be the case? Isn't it a rabbinic holiday?
  - Can you explain the connection differently? Does it help explain why there was an olive shortage Chanukah time for the miracle of Chanukah? Think like a farmer (use Google if you need)

3. 1→8 or 8→1

- See Shabbat 21b, from ת"ר- the dispute between Beit Hillel and Beit Shammai as to how we light the candles.
- Is the logic connected to the sources above?
- What is the connection to Sukkot?

4. Chaggai

- Read the entire Sefer Chaggai (it is only 2 perakim)
- Note the dates
- What is important about Chanukah? Sukkot?
- See Rabbi Yaakov Emden's suggestion in Mor U'Ketzia

מור וקציעה סימן תרע

בטעם שם חנוכה נראה לי דבר חדש בעז"ה, שנקרא כן גם על שם חינוך ההיכל, שהיה בזמן הזה בימי חגי הנביא ככתוב בנבואתו [ב, יח] שבעשרים וארבעה לתשיעי, שהוא כסליו, הוסד, ולמחרתו חנכהו בהקרבה (אף על פי שלא נבנה הבית עדיין כדאיתא במדרש, וכענין שאמרו [זבחים סב, א] מקריבין אף על פי שאין בית) ובהדלקה מבערב, שאין מחנכין המנורה אלא בין הערבים כמו ששנינו במנחות [מט, א], ועל שם חנוכה הבית נקראים ימי נס הנרות שאירע באותו פרק, חנוכה. ויש מכאן סעד גדול למה שנהגו לעשות סעודות ולהרבות קצת שמחה, והאחרונים ז"ל נדחקו בכל זה.

ועם זה אני מיישב ג"כ קושית הב"י שהיה ראוי לכל יהא ראשון מן השמונה ימים מן המנין. ואומר אני, שעשו זכרון ליום ראשון לכבוד ההיכל שהדליקו בו תחלה בבית שני, ועוד אולי זכות זה היום לפי שחנכהו להיכל בו בתחלה ע"י הדלקת המנורה, עמד להם שנעשה להם בו הנס שמצאו הפך. וכיוצא בזה מצינו הרבה במדרשות, שהיום גורם להעשות בו נס, וכדברי הרמב"ן ז"ל במקומות הרבה מפירוש התורה, שזהו שארז"ל מעשה אבות סימן לבנים, שכל הנסים העתידיים, צריכים תחלה לפועל דמיון. ונרמז הכל במקרא שבכל דבר נס, נעשה דוגמתו תחלה, ועיין תקוני זהר חדש (לו). א"כ זה היום הוא עיקר הנס, בכללו וסבתו. וזה נכון מאד, עם שלא שעררהו הקודמים.

- See the 3rd and 4th chapter of Zecharia (Haftara of Chanukah). How is this connected?
- See the following passage in Maccabees. Does Chaggai shed light on it?

The 2nd Book of Macabees 10:5-9

It happened that on the same day on which the sanctuary had been profaned by the foreigners (three years earlier), the purification of the sanctuary took place, that is, on the twenty-fifth day of the same month, which was Kislev.

They celebrated it for eight days with rejoicing, like the Festival of Sukkot...

(...since the Jews were still in caves fighting as guerrillas on Tishrei, 164 BCE, they could not properly honor the eight-day holiday of Sukkot (and Shemini Atzeret), which is a Temple holiday; hence it was postponed until after the recapture of Jerusalem and the purification of the Temple...)

....and they carried willow branches (Aravot) and also fronds of palm (kapot temarim), they offered hymns of thanksgiving to Gd who had given them strength and salvation in being able to purify His own holy place. They decreed by public edict, ratified by vote, that the whole nation of the Jews should observe these days every year

5. The connection to other Chagim

- a. All Chagim have a historic and agricultural component. How does the above shed light on the same for Chanukah?

6. Rav Yoel bin Nun:

- a. An article that analyzes this: <https://www.etzion.org.il/en/secret-chanuka-revealed-prophecies-chaggai-and-zekhari>.
- b. If you want the unabridged Hebrew, ask me.